

MRO –AKTUELLT (8/2012)

Ragnar Hellborg, Hede Gård, 241 93 ESLÖV
0413-137 07; 070-607 76 44
info@museibanorna.se
Utgiven 21 september 2012

Budgetpropositionen

Regeringens budgetproposition för 2013 presenterades igår torsdag 20 september. Du hittar det som berör museitrafik på <http://www.regeringen.se>. -> Ladda ner "budgetpropositionen som pdf" -> Gå till Utgiftsområde 22: Kommunikationer, hämta denna pdf-fil -> gå till sid. 91 vänstra spalten.

Där står följande att läsa och glädjas över:

.....

En annan fråga som anknyter till införandet av de nya finansieringsprinciperna i Transportstyrelsen gäller konsekvenserna av avgiftssättning med full kostnadstäckning för ideella föreningar och motsvarande organisationer som förvaltar kulturhistoriska värden. Regeringen har gett Transportstyrelsen i uppdrag att identifiera organisationer som bedriver kulturhistorisk verksamhet på ett sådant sätt att någon form av subvention i förhållande till Transportstyrelsens ordinarie avgiftssättning kan vara motiverad (dnr N2011/6905/TE). Transportstyrelsen har i mars i år redovisat en delrapport av uppdraget. I rapporten redogör Transportstyrelsen bl.a. för sin bedömning att museijärnvägar bör ges en subvention på 50 procent i förhållande till ordinarie avgiftssättning. Delrapporten har remitterats till sex instanser varav tre har svarat. De som svarat avstyrker Transportstyrelsens förslag eftersom man anser att även den föreslagna subventionen kommer drabba berörda organisationer alltför hårt. Regeringen avser med anledning av detta att under 2013 låta Transportstyrelsen använda den anslagspost som är skattefinansierad till de aktuella kostnaderna. Kostnaderna, som bedöms uppgå till cirka 2 miljoner kronor per år, ska finansieras inom befintliga ramar. I den slutrapport av det aktuella uppdraget, som ska lämnas i mars 2013, bör myndigheten återkomma till regeringen med förslag som på ett tydligt sätt tar utgångspunkt i den ekonomiska situationen för berörda organisationer.....

MRO:s arbetsgrupp gör bedömningen att vi nu antligen med tillförsikt kan se framtiden an för våra museibanor. Mer om detta under höst- och årsmötet i Jädraås

Styrelsebeslut TS

TS:s styrelse tog måndagen 13 augusti beslut angående avgifter för bland annat järnvägsverksamhet från 1 januari 2013. Texten är nu tillgänglig på TS:s hemsida och innebär i korthet att museiorganisationer undantas temporärt under 2013 från:

Enligt 2 kap. i beslutet

avgifter för tillsyn och kontroll

Enligt 3 kap. i beslutet Ansökan om

särskilt tillstånd, trafikutövning

säkerhetstillstånd för infrastrukturförvaltare, spårinnehav

godkännande av trafikplatsnamn

Det som återstår att betala för museiorganisationer under 2013 blir då:

tillstånd för delsystem

registrering av fordon (155:- /fordon)

godkännande av utbildningsplan

Vidare beslöts att för museiorganisationer ska de sammanlagda avgifterna per godkännandeärende uppgå till högst. 5 kkr.

Vi får väl betrakta detta som, om än en tillfällig så dock, framgång för MRO:s arbete.

Överklagandet av Transportstyrelsens debitering av fordonsregisterhållningsavgifter

Som tidigare har rapporterats har Jan-Mikael Bexhed som ombud för Munkedals Jernväg, Skånska Järnvägar och Östra

MRO –AKTUELLT (8/2012)

Ragnar Hellborg, Hede Gård, 241 93 ESLÖV
0413-137 07; 070-607 76 44
info@museibanorna.se
Utgiven 21 september 2012

Södermanlands Järnväg överklagat Transportstyrelsens (TS) debitering av avgifter för registerhållning. Överklagandena handläggs av förvaltningsrätten i Falun. Skriftväxlingen i målet avslutades för ett bra tag sedan. Jan-Mikael Bexhed har därför nyligen sänt ett brev till förvaltningsrätten med uppmaning att påskynda ärendet genom att ta beslut om att inhämta förhandsavgörande från EU-domstolen. Svar från Förvaltningsrätten kom i onsdags och man skriver:... att målsättningen är att man skall fatta beslut i början av hösten när det gäller våra överklaganden.

Besök hos TS:s generaldirektör

Onsdagen 5 september besökte JHRF:s och MRO:s ordföranden TS:s generaldirektör Staffan Widlert i Norrköping. Diskussionen varade i över en timme och gd tog sig god tid vid varje fråga som fördes fram. Diskussionen fördes i god anda. I punktform kan bland annat konstateras:

gd ansåg att avgiftsfrågan också är svår för TS, det är ju ett uppdrag från statsmakten,

gd inser att alla föreningar inte kommer att överleva utan regeländring, det är någorlunda enkelt för TS att avgränsa museidelen för järnvägar, värre är det med andra trafikslag,

i det ursprungliga uppdraget nämndes ingenting från regeringen om undantag för olika organisationer,

regeringen har numera insett att sådana undantag är nödvändiga,

TS är väl medvetna om konsekvenserna för JHRF och MRO:s medlemmar och har fått tydliga signaler från regeringen att hantera frågan,

RH framhöll att vi absolut inte vill bli subventionerade av andra järnvägsföretag. Det som bör komma i fråga är att staten med motiveringen ”kultur-gärning” tar hand om kostnaderna, Staffan Söderberg är den tjänsteman inom TS som kommer att hålla i utredningen av begreppet ”museiorganisation”,

RH föreslog att gd bör se till så att MRO/JHRF finns involverade i utredningen, antingen som representanter i utredningen eller i en referensgrupp, RH drog upp problematiken för museibanor med att regelverket för järnväg är skrivet för dagens järnvägstrafik. Mycket av reglerna och påbuden kräver oerhört överarbete för museibanorna,

gd höll med om detta,

RH framhöll vidare att TS borde göra en kostnads – nytto analys om vilka åtgärder och förenklingar som bör göras visavi MRO-föreningarna. Gd var positiv till konkreta och väl underbyggda förslag i denna riktning,

Gd berättade slutligen att TS har haft kontakter med olika departement utöver Näringsdepartementet i denna fråga. Näringsdepartementet har bit för bit börjat att inse hur viktigt det är att ge förutsättningarna för att museiföreningarna ska kunna överleva.

Du som vill ha de kompletta minnesanteckningarna, hör av dig till ordföranden.

Danska veteranståg och veteranbanor

Från vår medarbetare i Danmark Peter Christensen har nedanstående skrivning anlänt. Stk. 3 är det intressanta och hand-

MRO-AKTUELLT (8/2012)

Ragnar Hellborg, Hede Gård, 241 93 ESLÖV
0413-137 07; 070-607 76 44
info@museibanorna.se
Utgiven 21 september 2012

lar om avgifter som gäller museitrafik.
Sådan trafik befrias helt genom lagbeslut.

” *Anvendelsesområde*

§ 1. Denne bekendtgørelse fastsætter bestemmelser om Trafikstyrelsens afgifter for tilsynsvirksomhed og gebyrer for varetagelse af opgaverne i henhold til lov om jernbane og fælleskabsretlige <PH kommentar: EU>regler på jernbaneområdet.

Stk. 2. Jernbanevirksomheder, jernbaneinfrastrukturforvaltere, entreprenørvirksomheder, ejere af læsseenheder m.fl.

Stk. 3. Bekendtgørelsen finder ikke anvendelse for udførelse af ikke erhvervsmæssig (=ikke-kommersiell, RH anmärkning) jernbanedrift (veterantogskørsel og veteranbanedrift).”

Man hittar texten på länken:

<http://www.trafikstyrelsen.dk/DA/Presse/Nyhedsarkiv/Jernbanesikkerhed/2012/06/Bekendtgørelse-om-Trafikstyrelsens-gebyrer-paa-jernbaneomraadet.aspx>

MRO:s höst- och årsmöte 6-7 oktober 2012

Du har väl inte glömt att anmäla dig till MRO:s höst- och årsmötet hos Museisällskapet Jädraås-Tallås Järnväg? Program och fler detaljer i förra MRO-Aktuellt. Förlängd anmälningstid till söndagen 23 september genom e-post till: info@jtj.org

Säkerhetsseminarium

Vårt säkerhetsseminarium från januari 2012 kommer att få en uppföljning. Du ska reservera helgen 19-20 januari 2013 för detta. Platsen blir liksom förra tillfället Mjölby stadshotell. Priset för mat, enkelrum och seminarielokal blir 1.335 kronor per deltagare. MRO:s styrelse anser seminariet vara mycket viktigt och subventionerar därför arrangemanget rejält. Ledarna är desamma: Peter Sjöquist och Peter

Heller. Önskemålet om en uppföljning var starkt från årets deltagare. Deltagarna bör liksom i vintras vara säkerhetsansvariga eller motsvarande inom våra föreningar. Samtliga föreningar bör vara representerade! Du med ansvar inom din förening se till så att lämplig person anmäler sig till info@museibanorna.se

Branschseminarium på Sveriges Järnvägsmuseum

Som framgick av förra MRO-Aktuellt så inbjuder Sveriges Järnvägsmuseum, JHRF och MRO till årets seminarium för verkamma i järnvägsmuseibranschen. Från förra årets seminarium ska vi följa upp frågan om samordning kring databaser. Industriantikvarien Ida Wedin håller på med en förstudie om just detta och genomför en workshop med oss på seminariet. Om detta, se notis i förra MRO-Aktuellt. Anmäl förslag till egna punkter snarast på info@museibanorna.se
Tid: Lördagen 17 november, kl. 10.00 – 16.00 (ungefärlig avslutningstid)
Plats: Sveriges Järnvägsmuseum, Gävle, konferensrummet. Seminariet är kostnadsfritt. Museet bjuder på fika och lunch. Anmälan om deltagande senast 31 oktober till info@museibanorna.se .
Övernattning i Gävle finns till lågpris, STF vandrarhem (tel: 026-621745) eller Järnvägshotellet (www.jarnvagshotellet.nu). Vi ser fram emot ett aktivt deltagande. Varmt välkomna!
Ragnar Hellborg / Jonas Svartlok / Robert Sjö

MRO-AKTUELLT (8/2012)

Ragnar Hellborg, Hede Gård, 241 93 ESLÖV
0413-137 07; 070-607 76 44
info@museibanorna.se
Utgiven 21 september 2012

Arbetslivsmuseer

Ett nyhetsbrev har utkommit sedan förra MRO-Aktuellt. (Nyhetsbrevet ligger som pdf-fil på www.arbetsam.com) Här ser du innehållet i brevet:

Nominerade till Årets Arbetslivsmuseum

Femton museer nominerade

Museitågen hotas

Transportstyrelsens avgiftsfinansiering riskerar att slå ut många museijärnvägar

Kurser och evenemang hösten 2012

Utveckla dig själv – gå en kurs eller delta i en konferens

Nominera Årets Eldsjäl!

Vem tycker du skall bli Årets Eldsjäl?

Maskinnostalgi, 29 sept i Norrköping

Museimässa utanför Arbetets museum

Föreningens verksamhet

Nedan följer på separata sidor verksamhetsberättelse för tiden oktober 2011 till september 2012. Den kommer att föreläggas årsmötet den 6 oktober 2012.

MRO –AKTUELLT (8/2012)

Ragnar Hellborg, Hede Gård, 241 93 ESLÖV
0413-137 07; 070-607 76 44
info@museibanorna.se
Utgiven 21 september 2012

MRO:s verksamhet tiden oktober 2011 – september 2012

Nedan följer ett sammandrag av föreningens verksamhet mellan årsmötena 2010 och 2011. Flera detaljer om olika aktiviteter kan hittas i de olika protokoll som förts vid föreningsmöten samt i de elva MRO-Aktuellt som utkommit under verksamhetsåret.

Möten

Höst- och årsmöte

Det nu gångna verksamhetsåret inleddes med att MRO höll sitt höst- och årsmöte i Uppsala och utmed ULJ med SRJmf/ULJ som värd. Mötet var förlagt till helgen 1-2 oktober. Vid mötet omvaldes *Ragnar Hellborg* som ordförande. Till styrelseledamöter omvaldes *Johan Vinberg* och *Lars Granström*. Till revisor och revisorsuppseant valdes *Thomas Lange* (nyval) respektive *Sven Fernqvist* (omval). Till valberedning valdes *Per-Olof Söderpalm* (omval) och *Anders "Ante" Svensson* (omval).

Vårsmöte

MRO höll sitt vårmöte lördagen 3 mars 2012 på Arbetets museum i Norrköping med *Torsten Nilsson* som värd.

Styrelsemöten

Styrelsen har träffats vid totalt sex möten under verksamhetsåret. Inga formella protokoll förs vid dessa möten, endast minnesanteckningar. Därutöver förekommer täta kontakter via e-post då behov uppstår.

Andra organisationer

JHRF

MRO och JHRF har kontakter både på styrelse- och på föreningsnivå. Höstmötena förlades till samma plats och samma

helg. Delar av mötena (dock inte det formella årsmötet) hölls dessutom tillsammans. Därutöver kunde givetvis mat- och kaffeavbrotten användas för informella kontakter föreningarna, banorna och organisationerna emellan.

FEDECRAIL

Den europeiska paraplyorganisationen FEDECRAIL höll sitt årsmöte i Sverige och Helsingborg under tre dagar (plus ett antal utfärdsdagar) i mitten av maj. Under de tre konferensdagarna var MRO representerad genom sin ordförande.

FEDECRAIL:s styrelse är givetvis välunderrättade om den situation som museijärnvägar i Sverige befinner sig i, när det gäller avgifter till Transportstyrelsen. Vid välkomstanförandet tog MRO:s ordförande tillfället och redogjorde ingående för årsmötesdeltagarna om den aktuella avgiftssituationen.

Till samtliga delegater vid årsmötet utdelades FEDECRAIL-PASSPORT, en europeisk variant på vårt MRO-kort. Det blir tredje året som detta testas efter flera års utredande. Med detta i handen kan innehavaren få förmåner då han besöker de föreningar i Europa som har anmält sitt deltagande. Tyvärr är antalet deltagande föreningar i Europa än så länge begränsat till totalt 29 järnvägar-museer-spårvägar. Svenskt deltagande utmärker sig dock. Hela 10 föreningar-museer i Sverige deltar! Fedecrail:s Passport hanteras inom FEDECRAIL:s styrelse av *Sten Erson-Wester*.

Två publikationer som distribueras av FEDECRAIL – *Update* och *Eastern Star* – finns tillgängliga på MRO:s hemsida.

MRO –AKTUELLT (8/2012)

Ragnar Hellborg, Hede Gård, 241 93 ESLÖV
0413-137 07; 070-607 76 44
info@museibanorna.se
Utgiven 21 september 2012

Organisationer, myndigheter

Transportstyrelsen (TS)

Under året har MRO vid olika tillfällen utarbetat och lämnat in remissvar på sådana TS-remisser som berör museiverksamhet. (Alla remissvar finns på MRO:s hemsida.)

Under hela året har en arbetsgrupp (bestående av ordföranden, Sven Fredén och Björn von Sydow) noggrant följt TS agerande vad beträffar avgifter.

Under augusti 2012 besöktes TS:s huvudkontor i Norrköping. Det var MRO:s ordförande som tillsammans med JHRF:s ordförande besökte TS:s generaldirektör.

Träffen med generaldirektören upplevdes positivt av både MRO och JHRF. Den närmsta framtiden får utvisa om det verkligen kommer något positivt ut från mötet.

Ungefär samtidigt som riksdagens trafikutskott hanterade den regeringsproposition som föreslog avgiftsbefrielse för museifordon började TS att distribuera fordonsregisterfakturor till MRO:s medlemmar. Tre medlemmar – MJ, SKJ och ÖSIJ – överklagade TS:s debitering av avgifter för registerhållningen. Överklagandena handläggs av förvaltningsrätten i Falun. De tre föreningarna företrädts av advokat Jan-Mikael Bexhed, tidigare aktiv vid ÖSIJ.

I mitten av april anlände "Remiss om Transportstyrelsens avgifter från 1 januari 2013". Remisstiden gick ut under maj och MRO sände in ett mycket kritiskt remissvar. Inkomna remissvar ledde till att det beslut som togs av TS:s styrelse i mitten av augusti innehåller ett temporärt undantag under 2013 för de flesta avgifterna för museiföreningar i väntan på vidare utredning om begreppet museiorganisation.

MRO:s ordförande har under sommaren i brev till TS:s chef för Väg- och järnvägsavdelningen klagat på de ibland långa handläggningstiderna, ibland upp till mer än ett halvår. I svarsbrevet står beträffande handläggningstider för medicinska dispenser " ...*tyvärr sedan en tid alltför långa sådana.*". Beträffande övriga ärenden står bland annat " ...*beklagar de olägenheter som MRO:s medlemmar kan ha åsamkats...*".

Riksdag och regering

Som beskrevs i förra verksamhetsberättelsen så kom i början av juli 2011 en regeringsproposition inom järnvägsområdet "Godkännande av järnvägsfordon och ansvar för underhåll". Propositionen behandlade väsentligen komplettering av järnvägslagen med bestämmelser om godkännande av fordon och utseende av underhållsansvarig enhet. Dessa delar gäller som väl är inte för museijärnvägsfordon. Regeringen har tagit intryck av Björn von Sydows motion, av trafikutskottets uttalande och av diskussionen i kammaren 1 juni 2011. Under rubriken "Undantag från krav på registrering" stod: Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska få meddela föreskrifter om undantag från krav på registrering. Trafikutskottet hanterade och tillstyrkte enhälligt propositionen i mitten av oktober 2011 och den 9 november tog riksdagen beslut i frågan. Dagen efter 10 november beslöt regeringen om motsvarande ändring i järnvägsförordningen. Dessvärre ledde detta ingen vart. TS beslöt att inte utnyttja lagens möjlighet att ge undantag. Och detta trots ett enigt trafikutskott och enig riksdag och regering. "Häpnadsväckande" som ett antal riksdagsledamöter har uttryckt det.

MRO –AKTUELLT (8/2012)

Ragnar Hellborg, Hede Gård, 241 93 ESLÖV
0413-137 07; 070-607 76 44
info@museibanorna.se
Utgiven 21 september 2012

I regeringens regleringsbrev till TS den 20 december 2011 fick TS i uppdrag att *...föreslå en ordning som syftar till att identifiera ideella föreningar och motsvarande organisationer som förvaltar kulturhistoriska värden på ett sådant sätt att någon form av subvention i förhållande till Transportstyrelsens ordinarie avgiftssättning kan vara motiverad.* MRO:s arbetsgrupp skrev ett PM angående delsvaret. Detta sändes till Näringsdepartementet och med kopia till TS. Vårt PM bidrog sannolikt till att Näringsdepartementet sände ut delsvaret för remiss till ett antal berörda enheter. MRO sände in ett remissvar i mitten av juni.

Med stor sannolikhet har vårt agerande bidragit till att det i budgetpropositionen för 2013 som presenterades den 20 september finns en skrivning från regeringen om undantag från avgifter för museiorganisationer under 2013 i väntan på att TS i sitt slutsvar på uppdraget i regleringsbrevet för 2012 återkommer på ett bättre sätt än vad man gjorde i delsvaret.

Riksantikvarieämbetet (RAÄ)

RAÄ utannonserade i slutet av 2011 möjligheten att söka bidrag för verksamheter inom kulturmiljöområdet för år 2012. MRO:s styrelse och arbetsgrupp utarbetade strax före jul en ansökan på omkring 100 kkr. En bit in på det nya året kom beslutet att MRO tilldelats ungefär det sökta beloppet. Pengarna kommer väl till pass för de olika projekt som MRO driver: säkerhetsseminarium, ev miljöseminarium, Almedalsdeltagande, Fedecrails arrangemang etc. Under sommaren har MRO:s ordförande intervjuats av representanter för RAÄ och i oktober 2012 kommer MRO att vara

representerad vid ett seminarium och utvärderingstillfälle ordnat av RAÄ. Arbetslivsmuseernas Samarbetsråd (ArbetSam) – Arbetets Museum Såsom medlem i ArbetSam försöker MRO att delta i de träffar som anordnas av ArbetSam. Samarbetet inom ArbetSam med till exempel Segelfartygens förbund, Sveriges Ångbåtsförening, Sveriges Maritima Center är viktiga för MRO, frågeställningarna är många gånger likartade. Torsten Nilsson spelar en mycket viktig roll för detta samarbete och i mars 2012 tog han dessutom på sig att anordna vårt vårmöte (se ovan under rubriken Vårmöte).

Sveriges Järnvägsmuseum

I oktober anordnade MRO tillsammans med JHRF och Järnvägsmuseum det årliga Branschseminariet. Närmare tio olika föredrag fyllde dagen i Gävle.

Försäkringsarrangemang

Det nya avtal som vår försäkringsmäklare Marsh presenterade i början av verksamhetsåret 2009-2010 har nu fungerat under ytterligare ett år. Detta avtal, som snart har gällt i tre år, har betydligt bättre villkor än det förra och är tecknat med Folksam. I slutet av 2012 löper avtalet ut och kommer då att förnyas inför perioden januari – december 2013.

Förnyelsearbetet har börjat med insamling av information från föreningarna tillsammans med ev. förändringar i egendomsvärden mm.

Övrigt

Kurs i säkerhet

Helgen 14-15 januari hölls MRO:s seminarium i järnvägssäkerhet. Peter Sjöquist, till vardags vid SJ stab trafiksäkerhet, och

MRO –AKTUELLT (8/2012)

Ragnar Hellborg, Hede Gård, 241 93 ESLÖV
0413-137 07; 070-607 76 44
info@museibanorna.se
Utgiven 21 september 2012

Peter Heller, till vardags säkerhetskonsult vid Veolia, var seminarieledare och skötte denna uppgift på ett utomordentligt sätt. Totalt 18 personer deltog i seminariet. Deltagarna var eniga om det stora värdet av denna typ av träffar. Den kommer där-för att upprepas, närmast i januari 2013.

Almedalen

MRO:s och JHRF:s arrangemang i Almedalen i juli 2011 upprepades den gångna sommaren. Två seminarier hölls, ett med Björn von Sydow och ett med MRO:s ordförande, JHRF:s ordförande och Järnvägsmuseums chef Robert Sjöo. Ett antal träffar med riksdagsledamöter och andra beslutsfattare ägde rum. Förhoppningen är att kunna fortsätta kommande sommar.

Arrangemanget är viktigt för att hamra in hos beslutsfattare att järnvägsmuseivärlden finns och utgör en viktig kultur- och teknikbevarare. Tyvärr kostar det också pengar. Hyra av plats i hamnen för godsvagnen som utgör vår bas, transporter, el etc. hamnar på storleksordningen 50 kkr. Kostnaderna delas lika mellan MRO och JHRF. Almedalsvecka är ett stort arrangemang med över 1.700 olika evenemang. Under denna vecka finns de flesta av Sveriges beslutsfattare i Almedalen.

MRO-Aktuellt

Nyhetsbladet har under verksamhetsåret utkommit med 11 nummer (inklusive detta). Tre nummer utkom under 2011, övriga 8 nummer under 2012. Antal sidor per nummer varierar mellan några få och upp till sju-åtta sidor. Utgivningen är något oregelbunden, den sker vid behov.

MRO-korten

MRO-korten för 2012 distribuerades med början under Hjulmarknaden i Stockholm i slutet av november 2011. Totalt har omkring 1300 kort distribuerats till de olika föreningarna.

MRO TRI-grupp

Gruppen är i slutfasen av sitt arbete. En riskanalys ska slutföras innan TS kontaktas.

Tågsläpp

Årets Tågsläpp ägde rum den 22 april. I arrangemanget deltog 30 föreningar, 12 MRO, 16 JHRF och några ”övriga föreningar” som inte är med i någon av riksorganisationerna. Marknadsföringen skedde i form av helsidesannonser i Tåg-sommar 2012 samt på Järnvägsmuseums Vänners hemsida. Värdet var inte lika strålande som 2011, men det blev ändå lyckat. Tågsläpp är ett bra initiativ för att göra järnvägshobbyn populär.

Tågsommar

Liksom tidigare år har *Tågsommar* distribuerats via deltagande föreningar. Den har också sänts med som bilaga till vissa branschtidningar, till exempel *TÅG*.

Föreningen på spåret – Evenemangskalender

MRO prenumererar hos JärnvägsInfo-Förlaget på dessa två elektroniska ”tidsskrifter” för sina medlemmars räkning.

Ragnar Hellborg

MRO:s ordförande